

Kære medlem eller klima-interesserede

INTERNATIONALT

Ny IPCC-rapport om klimaforandringer og ekstremt vejr (15. Nov)

Det har været gentaget til hudløshed, at der er forskel på vejr og klima. Og da Al Gore for blot to måneder siden lancerede sit Climate Reality Project, var en tilbagevendende kritik, at han i sit velmente forsøg på at tydeliggøre de forestående klimaforandringer for hr. og fru Hansen, trak de stadig flere og større klimakatastrofer omkring os alt for kraftigt op. Man kunne ikke slutte så direkte mellem det, at der var mere tørke, voldsommere storme, flere skybrud og oversvømmelser og så den globale opvarmning. Men en række nylige resultater understreger, at Gore havde ret. For blot en uge siden rundsendte James Hansen et paper,¹ hvori han viser, at nylige ekstreme vejr-situationer som dette års sommervarme i Texas med meget stor sandsynlighed ikke ville have forekommet uden global opvarmning. Og i dag barslede IPCC med *Special Report on Managing the Risks of Extreme Events and Disasters to Advance Climate Change Adaptation* (SREX). Eller rettere, det er stadig kun et 29 sider langt Summary for Policymakers, som bliver lanceret her, hvor der stadig er tid til at få det læst grundigt inden COP17 i Durban. Hovedrapporten, som er et samarbejde mellem 220 klimaforskere fra 62 lande, vil forelægge i sin fulde udstrækning til februar 2012. Og – her er det med at holde tungen lige i munden – man kan stadig ikke sige, at præcist den og den oversvømmelse, storm, tørke, hedebølge osv. skete på grund af global opvarmning. Men man kan sige med stor sikkerhed, at hyppigheden af, hvad vi i dag betragter som ekstreme vejr-situationer, vil være langt større i årene fremover på grund af den globale opvarmning. Som med det voldsomme regnfald over København denne sommer, som blev karakteriseret som det voldsomste i 500 år, og samtidig vi kunne forvente fremover hvert tyvende år. Lederen af IPCC, Rajendra Pachauri, siger i en pressemeddelelse: "This summary for policymakers provides insights into how disaster risk management and adaptation may assist vulnerable communities to better cope with a changing climate in a world of inequalities". Og han fortsætter: "It also underlines the complexity and the diversity of factors that are shaping human vulnerability to extremes – why for some communities and countries these can become disasters whereas for others they can be less severe."² Qin Dahe fra IPCCs Working Group I, uddyber: "There is high confidence that both maximum and minimum daily temperatures have increased on a global scale due to the increase of greenhouse gases." Og han fortsætter: "Changes in other extremes, such as more intense and longer droughts are observed in some regions, but the assessment assigns medium confidence due to a lack of direct observations and a lack of agreement in the available scientific studies. Confidence in any long-term trend in tropical cyclone intensity, frequency or duration is assessed to be low."² Det er nyt, at IPCC går så detaljeret ind i udviklingen af vejrekstremerne og de modsvarende klimatilpasningsstrategier. Og man kan indvende, at hvis alle i de kommende årtier kun (eller først og fremmest) prioriterer klimatilpasningen frem for målet at reducere udledningen af drivhusgasser, så vil det blot blive varmere og varmere, vejrekstremerne (og de nødvendige tilpasninger) vil blive stadig større, mens isafsmeltningen og havstigningen accelererer. Men omvendt er dette måske vejen til at gøre det forståeligt, at der skal handles, at alle må stå sammen for at håndtere situationen og at alle må bidrage med det de kan for at lykkes med at langtidsstabilisere klimaet. Rapporten oplyser tankevækkende, at hvor det hovedsageligt er de rige lande, som har forårsaget klimaforandringerne, så sker 95% af dødsfaldene forbundet med klimaforandringerne i de fattige lande. Hvor vi i den rige del af verden har besværet med forsikringsselskaber og at skulle købe nyt, da er det i udviklingslandene med livet som indsats.

<http://www.jenshvass.com/blog/2011/11/18/ipcc-rapport-om-klimaforandringer-og-ekstremt-vejr/>

Det Internationale Energi Agentur (IEA): Vi har kun fem år til at vende udviklingen

Det Internationale Energiagentur [IEA](#) barslede sidste uge med deres årlige World Energy Outlook. Det er alt andet end opmuntrende læsning. Verdens energiforbrug stiger hurtigere end nogensinde, CO₂-udledningerne stiger hurtigere end nogensinde, kulkraft står stadig for ikke bare størstedelen af energien, men for størstedelen af stigningen i energiforbruget. Og i det scenario for

energiforbruget frem til 2035, som IEA fremlægger, forventes det samlede energiforbrug at stige med 40%. Den klimavenlige del heraf forventes kun at stige langsomt, mens "unconventional oil" – typisk olie udvundet fra skifer- og sandforekomster, som har et langt større energiforbrug ved udvindingen - i de kommende årtier vil få en markant større andel af det samlede energiforbrug. Ifølge IEAs Outlook er verden nu oppe på at have brugt 80% af det samlede mulige CO₂-volumen, hvis koncentrationen skal holdes under 450 ppm, og IEA, som ikke har tradition for alarmisme, giver verden blot 5 år til at vende udviklingen, hvis ikke vi skal stå over for uafvendelige klimaforandringer. Det er vel at mærke ikke 5 år til at blive enige om at beslutte sig, men 5 år til at have igangsat så mange forandringer, at det lykkes at få de stadig stigende fossile energikurver bøjede den rette vej. IEAs ledende økonom Fatih Birol siger: "As each year passes without clear signals to drive investment in clean energy, the lock-in of high-carbon infrastructure is making it harder and more expensive to meet our energy security and climate goals." Det er dyrt at tøve med at gennemføre en konsekvent energi- og klimapolitik, hvilket præcist er, hvad verden gør i disse år. Jo længere vi venter med at igangsætte de nødvendige omlægninger, jo dyrere og jo sværere bliver det, og jo større bliver risikoen for, at vi når tærskler eller tipping points, hvorfra klimaforandringerne bliver selvaccelererende. "For hver dollar man 'sparer' i forhold til forbedringer af energisektoren før 2020, skal man betale 4,3 dollars mere i årene efter 2020", skriver IEA i en besked på Twitter.¹ Så Stern-rapportens hovedkonklusion, at det er dyrt at vente, synes rigtigere end nogensinde. [World Energy Outlook 2011](#) er det digert værk på 660 sider og koster 150 euro at downloade, men er frit tilgængelig som [executive summary](#). Tidligere års udgaver kan downloades frit via [denne side](#).

Kilde: <http://www.jenshvass.com/blog/2011/11/15/iea-450-ppm-vinduet-lukker-meget-snart/>

Verdens CO₂-udledninger stiger mere end nogensinde (4. november 2011)

U.S. Department of Energy har i dag fremlagt tal for verdens CO₂-udledninger i 2010. Efter en lille stagnation i forlængelse af finanskrisen er der igen fuld gang i afbrændingen af kul og olie jorden rundt, og med 6% på et enkelt år er stigningen fra 2009 til 2010 den største stigning nogensinde. CO₂-kurven ligger dermed over worst case scenariet fra IPCCs klimarapport fra 2007 og ligner lige nu ikke noget, som kan stabiliseres inden 450 ppm. Så dette er i den grad et wake-up call til verdens politikere her forud for COP17, næste runde i klimaforhandlingerne, som starter sidst i november i Durban. Over halvdelen af stigningen stammer fra USA og Kina.

Læs mere på Carbon Dioxide Analysis Information Center (CDIAC) hjemmesiden:

http://cdiac.ornl.gov/trends/emis/perlim_2009_2010_estimates.html

Kilde: <http://www.jenshvass.com/blog/2011/11/04/verdens-co2-udledninger-stiger-mere-end-nogensinde/>

Læs mere: [Biggest jump ever seen in global warming gases](#), AP 04.11.2011.

State of the World Population 2011 (26. oktober 2011)

I dag udkom FNs årlige befolkningsrapport *State of the World Population 2011*.¹ Det er UNFPA, United [Nations Population Fund](#), som står udgivelsen, og med undertitlen *People and Possibilities in a World of 7 Billion* ser den på, hvilket potentiale, der ligger i de mange nye kræfter, som i disse år kommer til verden. I en kommentar til udgivelsen siger UNFPAs leder Babatunde Osotimehin: "The issue of population is a critical one for our humanity and for the Earth. But let us be clear: It is not a matter of space. The population question is one of equity, opportunity and social justice." "Our report ... shows that the challenges ahead are formidable. It contains snapshots from nine countries, where ordinary people, national demographic experts, and policymakers talk about the challenges they face and how they are confronting them."

Han identificerer derefter en række globale tendenser:

**Educating and empowering girls and women allow them to have fewer children than their mothers and grandmothers did, and they choose this path whenever and wherever they can.*

**We must consistently involve boys and men, for they are the critical partners we require for health and development.*

**In countries with high population growth and low incomes, such as sub-Saharan Africa, many adolescent girls and women cannot determine their fertility, with population outstripping economic growth and the ability of health services to serve their people.'*

**In many middle income countries where population growth has stabilized, issues of urbanization and migration factor heavily into population dynamics.*

**In many European countries, Japan and elsewhere, fertility has fallen below the replacement level. Governments in these countries are challenged by shortages of labour and productivity, which potentially threaten the quality of life for the ageing generations.*

**"With these trends in mind, we must ask which actions we can take today that will chart a path towards sustainable social and economic development and prepare the world going forward."*

Det er i høj grad de asiatiske befolkninger, som har vokset efter 2. verdenskrig. Men de vil samlet set nå et klimaks omkring midten af det 21. århundrede og herefter falde. Den afrikanske befolkning derimod står til at vokse radikalt i løbet af det 21. århundrede, og denne kurve viser ingen tegn på at mindske sin vækstrate. Så hvor omkring 15% af klodens befolkning i dag er afrikaner, så vil omkring hver tredje være afrikaner i år 2100. Tilbage i historien har sådanne befolkningsoverskud ført til massive folkevandringer, og der vil i løbet af det 21. århundrede givet kommet et voldsomt øget pres på grænserne til de rige lande med deres aldrende befolkninger. Afrikas befolkning forventes at blive 3½ gange større i løbet af det 21. århundrede. Kan man forestille sig, at 2½ mia. afrikanere bare bliver i Afrika? En anden interessant kurve i rapporten (side. 83) viser udviklingen i verdens bybefolkninger. Hvor i dag omkring en tredjedel af Asiens og Afrikas befolkning bor i byer, så vil andelen i år 2100 nærme sig to tredjedele. Så verdens befolkning bliver mere og mere urbaniseret, og ikke mindst i Asien vil man se antallet af byer med mange millioner indbyggere vokse markant. På side 4 siges det, at hvis fødselsraterne falder med blot lidt mindre end forventet, vil verdens befolkning ved udgangen af det 21. århundrede kunne være vokset til 15 milliarder. Hvordan det skal kunne lade sig gøre at skaffe mad og gode levevilkår for så mange, siger rapporten dog ikke noget om.

<http://www.jenshvass.com/blog/2011/10/26/state-of-the-world-population-2011/>

Eurobarometer undersøgelse: Befolkningerne udtrykker øget bekymring om klimaet

Mere end to ud af tre europæiske borgere ser klimaændringerne som et meget alvorligt problem, og næsten 80 % mener, at indsatsen for at bekæmpe dette problem kan stimulere økonomien og jobskabelsen, viser en nyligt offentliggjort Eurobarometer-undersøgelse. Opinionsundersøgelsen, som blev gennemført i juni 2011, viser, at den europæiske befolkning nu er mere bekymret over klimaændringerne, end den var det i 2009 - og at klimaændringerne giver anledning til større bekymring end den økonomiske situation. Undersøgelsen viser også, at der i de 27 medlemsstater er udbredt forventning om, at Den Europæiske Union vil blive et klimavenligt lav-emissionsfund midt i dette århundrede. De vigtigste resultater af undersøgelsen er følgende:

- 68 % af de adspurgte mente, at klimaændringer er et meget alvorligt problem (en stigning fra 64 % i 2009). I alt 89 % betragtede det som et alvorligt problem (enten "meget alvorligt" eller "forholdsvis alvorligt"). På en skala fra 1 (mindst) til 10 (mest) rangerede klimaproblematikkens alvor på 7,4, mod 7,1 i 2009.
- Generelt blev klimaændringerne opfattet som det alvorligste problem, verden er konfronteret med, næst efter fattigdom, sult og mangel på drikkevand (betragtet som ét samlet problem). Hver femte person, som deltog i undersøgelsen, fandt, at klimaændringer er det alvorligste problem. 51 % (en stigning fra 47 % i 2009) sagde, at det var det alvorligste eller et af de alvorligste problemer, mens 45 % mente dette om den økonomiske situation.
- 78 % var enige i, at tiltagene for at bekæmpe klimaændringerne og forbedre energieffektiviteten kan stimulere økonomien og jobskabelsen i EU – hvilket er en stigning i forhold til 2009, hvor 63 % var enige i, at klimatiltag kunne stimulere økonomien og jobskabelsen. Der var ikke i nogen medlemsstat færre end to ud af tre, som støttede dette synspunkt.
- 68 % støtter tiltag, hvor beskatning i højere omfang baseres på energiforbrug, og i alle medlemsstater gik flertallet ind for en sådan ændring.
- Befolkningen forventer, at Europa bliver et klimavenligt samfund i 2050 - en vision, som Kommissionen skitserede tidligere på året i sin køreplan for omstilling til en konkurrencedygtig lavemissionsøkonomi. Næsten ni ud af ti (88 %) forventer, at Europa i 2050 vil bruge mere vedvarende energi; 87 % forventer, at Europa bliver mere energieffektivt, og 73 %, at biler vil køre

mere energieffektivt end nu.

- Håndteringen af klimaændringer anses for primært at være de nationale regeringers, EU's og erhvervslivets ansvar. Kun 21 % fandt, at de havde et personligt ansvar, mens yderligere 23 % spontant udtalte, at alle parter, også de selv, havde et fælles ansvar.

- Lidt over halvdelen af de adspurgte (53 %) sagde, at de på en eller anden måde havde gjort en indsats for at bekæmpe klimaændringer i de forløbne seks måneder, men det viste sig, at tallet steg, når de blev spurgt om, hvad de konkret havde gjort: 66 % svarede, at de havde reduceret og genbrugt husholdningsaffald, hvilket var den mest almindelige indsats.

Læs hele rapporten hér: [Se rapporten](#)

Bill McKibben fra 350 og aktivister stopper Keystone XL tar sands pipeline I USA.

Citat Bill McKibben: "The Keystone XL tar sands pipeline that we've been fighting for months has been effectively killed. The President didn't outright reject the Keystone XL pipeline permit, but a few minutes ago he sent the pipeline back for a thorough re-review that will delay it til 2013. Most analysts agree: the pipeline will never get built. The President explicitly noted climate change, along with the pipeline route, as one of the factors that a new review would need to assess. There's no way, with an honest review, that a pipeline that helps speed the tapping of the world's second-largest pool of carbon can pass environmental muster. **It's important to understand how unlikely this victory is.** A month ago, a secret poll of "energy insiders" by found that "virtually all" expected easy approval of the pipeline by year's end. A done deal has come spectacularly undone. Our movement spoke loudly about climate change and President Obama responded. There have been few even partial victories about global warming in the United States in recent years, so that makes this an important day. he President deserves thanks for making this call -- it's not easy in the face of the fossil fuel industry and its endless reserves of cash. The deepest thanks, however, go to the incredible, diverse movement that helped ramp up the pressure to give the President the room to make this call. And it means so much that this day is shared by our allies around the world -- the people who have stood in solidarity, signed petitions, and organized actions to let us know that you're fighting in this movement right along with us. **Our fight, of course, is barely begun.** Some in our movement will say that this decision is just politics as usual: that the President wants us off the streets -- and off his front lawn -- until after the election, at which point the administration can approve the pipeline, alienating its supporters without electoral consequence. The President should know that if this pipeline proposal somehow reemerges from the review process we will use every tool at our disposal to keep it from ever being built. If there's a lesson of the last few months, both in our work and in the Occupy encampments around the world, it's that sometimes we have to put our bodies on the line and take to the streets to make our voices heard. **We'll be stepping up our efforts in the months ahead, expanding our work to take on all the forms of 'extreme energy' now coming to the fore around the world:** mountaintop removal coal mining, deep sea oil drilling, "fracking" for gas and oil. We'll keep sending you updates; you keep letting us know what we need to do next. Last week, scientists announced that the planet had poured a record amount of CO2 into the atmosphere last year; that's a sign of how desperate our battle is. But we take courage from today's White House announcement; it gives us some clues about how to fight going forward -- and not just in the US, but in every corner of the earth. I'm going to bed tired tonight. But I'll get up in the morning ready for the next battle, more confident because I know you're part of this fight too. Onwards, Bill McKibben for the 350.org Team
[U.S. to Delay Decision on Pipeline Until After Election](#) - The New York Times

Vindmølleindustrien ser muligheder i australske CO2-kvoter (15. november 2011)

Australierne indfører afgift på CO2-udledning, og det kan give ordrer til danske virksomheder forudser Vindmølleindustrien. Ifølge det australske lovforslag skal der nu indføres en afgift på 125 kr. pr udledt ton CO2. Indtægterne skal geninvesteres i vedvarende energi, og det åbner muligheder for danske virksomheder. - De nye love er godt nyt for de danske virksomheder. Vestas landede så sent som sidste år en stor ordre derude, så de kender os allerede. Australien har rigtig gode vindressourcer, og vindenergi dækker kun omkring 2 % af energiforbruget, som det er nu, siger direktør for Vindmølleindustrien, Jan Hylleberg, til Ingeniøren. Han forventer, at det i

første omgang er de store virksomheder som Siemens og Vestas, der vil nyde godt af investeringerne, men at det på længere sigt vil brede sig ned gennem værdikæden til de mindre danske virksomheder. Hos kollegaen Solcelleforeningen er optimismen dog knap så udtalt. Her forventer bestyrelsesmedlem Flemming Kristensen, at der i givet fald vil blive tale om en indirekte afsmitning på danske producenter i form af bedre priser. I alt ventes CO₂-afgiften i Australien sammen med statslige investeringer at generere 164 mia. kr

http://www.energy-supply.dk/article/view/71980/vindmolleindustrien_ser_muligheder_i_australske_co2kvoter?ref=newsletter&nls=fe77e201

DANMARK

Skive satser på sol-celleel-værk 9 nov

Et af landets hidtil største solcelle-elværk med en planlagt produktions-kapacitet på 1 MWp (peak-værdi) bliver opført i Skive. Der ventes opsat 10.000 m² solceller på kommunens tage. Solcellerne bliver fordelt på mange af kommunens bygninger, og den samlede elproduktion forventes at blive tæt på en tredjedel af Danmarks samlede elproduktion fra solceller, oplyser Skive Kommune på sin hjemmeside. Vinteren 2010/2011 var hård og lang, og dermed blev projektet forsinket en del, men 80 % af målet er nået og 800 m² solceller er monteret og installeret. Når projektet er færdigt medio 2012 forventes det, at der er opsat mellem 1,3 og 1,6 MWp. Mængden af solceller vil afhænge af prisen. Samlet er økonomien i projektet bedre end forventet. Det skyldes både, at solcellerne er blevet billigere, men også at anlæggene er store og derfor billigere at montere pr. m².

Der er udviklet nye solcellesystemer, som er målrettet flade tage. I forbindelse med sin solcellesatsning afprøver Skive Kommune tre systemer med solceller på flade tage og tage med ringe taghældning. Det drejer sig om solceller fra Phønix Tag, Schüco System MSE og Cylindra Solceller. Investeringen giver imidlertid ikke nogen besparelser for byens borgere i første omgang. Det er en langsigtet investering. Den billige el får borgerne først om 15-20 år. Ifølge energi-investeringselskabet Renewagi kan et solcelleanlæg på 1 MWp yde 1000 MWh om året, svarende til cirka en halv vindmølle. Det giver energi nok til at forsyne 450 husstande med elektricitet. Det tager typisk to-tre måneder at opføre et anlæg af denne størrelse, og solcellerne skal være i drift i to-fire år, inden de har produceret den energimængde, der gik til at fremstille dem.

http://www.energy-supply.dk/article/view/71659/skive_satser_pa_solcelleelvaerk?ref=newsletter&nls=fe77e201

Energi-folkecenter får tilskud halveret (15. november 2011)

Ledelsen frygter, at de bliver nødt til at lukke Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi, efter at tilskuddet er blevet halveret. Hidtil har Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi modtaget 2,5 mio. kr. i støtte fra Energisparefonden, men fra 2013 bliver det beløb mere end halveret. - Det får konsekvenser for centerets størrelse, og det umuliggør vores opgaver i forhold til det danske og internationale samfund, siger administrerende direktør Preben Maegaard til TV Midt-Vest. Han understreger, at folkecentret er et vigtigt element i samfundets omstilling til vedvarende energi, og han håber derfor, at det vil blive muligt at få finansieret den fortsatte drift via regeringens finanslov, som det var tilfældet i 1990'erne. Tidligere formand for Energisparefonden, Steen Gade, vil dog ikke love, at der er finanslovs-penge på vej. Han opfordrer i stedet centret til at søge finansiering fra flere kanter. Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi har hjemme i Hurup i Thy. Centret driver forskning og udvikling indenfor vedvarende energiteknologier.

http://www.energy-supply.dk/article/view/71948/energifolkecenter_far_tilskud_halveret?ref=newsletter&nls=fe77e201

Folkecenter for Vedvarende Energi kommer på finansloven (17. november 2011)

Det nordvestjyske forsknings- og udviklingscenter for vedvarende energi har nu fået sikkerhed for sin fremtid. Centret i Hurup i Thy var ellers truet, fordi man i 2013 står til at få sit tilskud på 2,5 mio. kr. fra Energisparefonden halveret. Nu er det imidlertid blevet besluttet at afsætte 4 mio. kr. på finansloven til centret i 2012 og 2013. - Ved at afsætte 4 millioner til centret styrker vi udviklingen i Thy, og dermed er vi med til at skabe udvikling og beskæftigelse i denne del af Danmark, udtaler Per Clausen fra Enhedslisten til TV Midt-Vest. Administrerende direktør for Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi, Arne Maegaard, glæder sig naturligvis over bevillingen og siger, at det gør det

muligt at indfri en række af de muligheder, centret står overfor.

http://www.energy-supply.dk/article/view/72089/folkecenter_for_vedvarende_energi_kommer_pa_finansloven?ref=newsletter&nls=fe77e201

Regering vil give nordsø-aftale et serviceeftersyn (18. november 2011)

Regeringen har besluttet at foretage et serviceeftersyn af statens kulbrintebeskatning. Eftersynet sker i forlængelse af den tidligere regerings ønske om et serviceeftersyn blandt andet som følge af den forestående 7. udbudsrunde. Regeringen vil i nærmeste fremtid nedsætte et tværministerielt udvalg med deltagelse af klima-, energi- og bygningsministeriet, finansministeriet og skatteministeriet til at forestå eftersynet, der forventes færdigt senest den 31. august 2012.

Serviceeftersynet vil ske på følgende præmisser:

- Regeringen står ved den indgåede aftale mellem staten og A.P. Møller.
- Regeringen ønsker at foretage et serviceeftersyn af de økonomiske rammevilkår ved olie- og gasproduktion i Danmark, og herunder også Nordsøaftalen fra 2003. Eventuelle ændringer af vilkårene for Nordsøaftalen vil derfor ske inden for aftalens rammer eller ved en ny forhandlet løsning.
- Som led i serviceeftersynet belyses blandt andet, hvilke konsekvenser aftalen har haft for blandt andet statens indtægter i lyset af den faktiske olieprisudvikling mv.
- Serviceeftersynet skal gennemføres inden den forventede gennemførelse af 7. udbudsrunde i 2013. Regeringen ønsker, at samfundet får størst muligt udbytte af olie- og gasressourcerne. Men samtidig skal vilkårene være konkurrencedygtige, så der fortsat er interesse i at investere herhjemme.

http://www.energy-supply.dk/article/view/72178/regering_vil_give_nordsoaftale_et_serviceeftersyn?ref=newsletter&nls=fe77e201

DONG Energy glæder sig over, at internationale investorer tror på Better Place

Det glæder mig, at der er global tiltro til Better Place,” siger Lars Clausen, koncerndirektør i DONG Energy og bestyrelsesmedlem i Better Place. Baggrunden er, at Better Place Global har sikret sig 200 mio. dollars i egenkapitalfinansiering fra et internationalt konsortium af investorer og partnere. ”Vi ser et højt aktivitetsniveau i Danmark, hvor et af verdens første nationale netværk til elbiler er lige på trapperne. Og vi ser flere og flere lande vise interesse for selskabets løsning med batteriskiftestationer og ladestander,” siger Lars Clausen. Better Place selv kalder opbakningen fra investorerne ”godt nyt for danske elbilister”. Med den seneste finansieringsrunde agter Better Place at udvide de europæiske aktiviteter fra Danmark og videre til Vesteuropa, hvor mange regeringer har elbiler højt på den politiske agenda og interesse i offentlige/private partnerskaber. DONG Energy er medejer af Better Place, fordi elbiler er et vigtigt redskab i omstillingen til en mere klimavenlig energiproduktion og -forbrug. De stadigt stigende mængder CO2-fri el fra vindmøller kan udnyttes mere optimalt, idet elbilernes store batterier kan bruges til at lagre el. Project Better Place blev etableret i Israel i 2007 af Shai Agassi. Selskabet arbejder for at reducere den globale afhængighed af olie. Det skal ske gennem en markedsbaseret transportinfrastruktur, der understøtter elektriske køretøjer, og giver brugerne et renere og mere bæredygtigt alternativ til den almindelige bil. [Læs mere](#)

læs også: http://www.energy-supply.dk/article/view/71891/better_place_rejser_1_milliard?ref=newsletter&nls=fe77e201

EU støtter 1.000 klima-jobs i Region Sjælland (14. november 2011)

Regionen og 12 kommuner har fået tilsagn om støtte til et stort klimaprojekt. Region Sjælland ventes sammen med Faxe, Greve, Guldborgsund, Holbæk, Køge, Næstved, Odsherred, Ringsted, Roskilde, Slagelse, Solrød og Vordingborg kommuner at investere 0,5 mia. kr. frem mod 2014 i et stort klimaprojekt. I hvert fald har EU givet mundtligt tilsagn om støtte. Det skriver DR Sjælland. Projektet indebærer, at en mængde offentlige bygninger over de kommende tre år skal gøres mere klimavenlige. Det kan fx betyde udskiftning af vinduer, eller at bygningerne udstyres med solceller eller jordvarme. I alt ventes projektet at kunne spare energi svarende til Ringsteds årlige forbrug. Chefkonsulent Esther Davidsen fra Region Sjællands EU-kontor venter, at samarbejdet kan give en række fordele – blandt andet vil der være økonomiske besparelser at hente ved at kunne sende forbedringerne i fælles udbud. Men også på andre fronter vil de 12 kommuner vinde ved samarbejdet. - Kommunerne kan ikke hver især sætte sig ind i alle de nyeste tekniske løsninger, men når de arbejder sammen, kan de drage nytte af hinandens erfaringer, siger Esther Davidsen

til DR Sjælland. Derudover forventes det, at projektet vil kunne generere op mod 1.000 nye arbejdspladser i regionen.

http://www.energy-supply.dk/article/view/71898/1000_klimajob_pa_vej_til_region_sjaelland?ref=newsletter&nls=fe77e201

Venstre: Først forhandlinger om energistrategi og siden om klima

Klima- og energiforhandlingerne opdeles i to separate forhandlingsforløb, så man først løser de aktuelle energipolitiske sager med en energistrategi til 2020 om bl.a. omstilling af energisektoren, afregningspriser og andel af VE, mens man siden forhandler om de langsigtede klimamålsætninger og -initiativer frem til 2050, forventer energiordfører Lars Chr. Lilleholt (V). På mandag den 21. november indledes et intenst forhandlingsforløb over fem møder hos klima- og energiminister Martin Lidegaard (R), som har beskrevet sit udspil som værende lig den gamle regerings bortset fra udskiftning af tidsler med blomster. - Nogle af de konturer, som vi har set hidtil med bl.a. de høje omkostninger et sted mellem 5 og 6 milliarder kroner, der er forbundet med 50 procent vind i 2020, bliver en ret stor mundfuld. Det er afgørende for os, at det skal være økonomisk ansvarligt, at vi ikke sender store ubetalte regninger videre til forbrugerne, og at det ikke belaster erhvervslivets konkurrenceevne, siger Lars Chr. Lilleholt. - Afregning for biogas er et af de områder, der optager Venstre stærkt. Vi ønsker en afregning, der sætter gang i udviklingen af bioenergi. Penge til udbygning med biogas skal findes inden for den samlede ramme, og så må man gøre mindre på andre områder. I forhold til hvad der eksempelvis bruges på vindenergi er udbygning af biogas en ret lille del af pengene, fortsætter Lars Chr. Lilleholt. - Venstre ser gerne en strategi for at få mere olie op i Nordsøen og en strategi for hele offshoreområdet, som ikke handler om at ændre aftalen (Mærsk-aftalen, red.) fra 2003, men handler om sammen med branchen at sikre en øget udvindingsgrad, slutter Lars Chr. Lilleholt. Gruppeformand Kristian Thulesen Dahl (DF) sigter ligeledes efter at øget udvindingsgraden ud fra deisen om, at alle får mere ved at gøre kagen større. - Inden for rammen af aftalen fra 2003 kan man afsøge muligheden for nogle foranstaltninger, der gør det mere troværdigt at investere i teknologiudvikling, nedpumpning af CO2 osv., som kan øge indvindingsprocenten. Olieeventyret er ikke slut. Der ligger værdier derude, der er større end dem vi har hentet hjem, siger Kristian Thulesen Dahl.

Kilde: Dansk Energi

Kalenderen

22. November. 3dje planlægningsmøde om Klimademo 3. dec

Igen i år arrangeres der en stor klimademonstration i København, i sammenhæng med den internationale event "Global Day of Action" som afholdes på lørdagen som ligger midtvejs i det 14 dage lange COP17 møde i Durban, Sydafrika. I år demonstreres under parolen: Tag ansvar for Klimaet - en stærk klimalov nu! Vi vil meget gerne have flere hænder til at hjælpe, så har du et par timer i overskud til at hjælpe med en succesfuld demonstration, fx med at opsætte plakater, så kom med til mødet! Mødet foregår kl. 17-19 i Kulturhus Vesterbro, Lyrskovgade 4, 3.sal

Kontakt: sek@klimabevaegelsen.dk eller info@klimademo.dk

FACEBOOK: <http://www.facebook.com/event.php?eid=187348174678614>

22. November. Green Drinks 5 års jubilæum

Tirsdag den 22. november fylder miljønetværket Green Drinks København 5 år. Det fejrer vi med en udvidet netværksaften på The Hub, hvor vi inviterer interesserede til at komme forbi og blive inspireret til, hvordan netværk kan skabe værdi og innovation. Der vil som altid være kolde øl og i dagens anledning også et glas bobler og nogle lækre øko-snacks. Program

17.00 Velkomst og et glas økologiske bobler

17.15 5 år med netværket Green Drinks v/holdet bag Green Drinks København

17.30 Oplæg v/Ole Kassow, Wemind

18.00 Dobbelt op på Netværk v/Rikke Thygesen

18.10 Frit netværk...

Tid: tirsdag den 22. november fra 17.00 på The Hub, Nørrebrogade 52C, 2. tv. (www.thehub.dk)
Ole Kassow er partner i Wemind (www.wemind.dk), Danmarks måske nok mest spændende og progressive rådgiver indenfor brug af sociale medier og communities, til at skabe forandringer, innovation og forretning. Rikke Thygesen, netværksekspert fra Executive Networking, vil med udgangspunkt i dagens oplæg give os inspiration til at blive bedre netværkere i en konstruktiv runde 'Dobbelt op på netværk'. Åbent for alle.

23. November. Debat-møde: Farvel til luftfart og til kæresten i USA?

Debat-møde om luft-fartens påvirkning af klimaet. Klimaet kan ikke tåle flyene. Kan ny teknologi og EU's CO2-kvotestystem løse problemet? Eller er løsningen at ændre livsstil, undvære konferencen i Rom og droppe ferien på Tenerife? Program:

Lektor Claus Lassen, Aalborg Universitet

Fortæller om luftfartens klimabelastning og miljømæssige konsekvenser dels om luftfartens rolle i globaliseringen og de livsstilstyper og levevilkår billig luftfart medfører. Claus vil give sin vurdering af befolkningens villighed til at ændre adfærd og flyve mindre samt hvilken social betydning det vil få, hvis man reducerede luftfarten gennem øget regulering.

Miljø- og csr-chef Martin Porsgaard, SAS

Vil fortælle om, hvordan EU's CO2-kvotestystem forventes at påvirke virksomheden samt om de frivillige initiativer til drivhusgasreduktioner som SAS har besluttet at gennemføre de kommende år. Jacob Sørensen, NOAH

Fortæller om de problemer, man som miljøorganisation ser ved luftfartens fortsatte vækst og komme med forslag til, hvordan man kan påvirke luftfartselskabernes klimabelastning og befolkningens forbrug af luftfart.

Paneldebat – Farvel til luftfart – og til kæresten i USA? v/ordstyrer Palle Bendsen

Panel med partiernes trafik/klima/energiordførere samt oplægsholderne

Onsdag den 23. november 2011, kl. 18.30-21.30

DGI-byen, lokale 3 (ved hotellet), Tietgængsgade 65, 1704 København V

Tilmelding sker på kim@noah.dk (oplys navn, mail, telefon, evt. organisation/institution) eller på telefon 7022 3066. Deltagelse er gratis.

Link: <http://noah.dk/energi/farvel-til-luftfart-%e2%80%93-og-til-kaeresten-i-usa/>

24. November: "Tænk globalt og handl lokalt – Rio20+"

Hvordan står det til 20 år efter FN's Rio-konference om bæredygtighed?

Og hvordan forbereder vi os til Rio-konferencen den 6.-9. juni 2012?

Klima-rådgiver John Nordbo, WWF og Café-bestyrer Niels Johan Juhl-Nielsen lægger op til samtale. OmstillingsCafeen torsdage kl. 16.30-18.30.

Det økologiske Inspirationshus, Allégade 7-9, Frederiksberg.

Læs mere: www.omstillingdanmark.dk

19-27. November. EU's uge for Affaldsforebyggelse

Danmark har igen i år meldt sig til at deltage i EU's uge for affaldsforebyggelse. Ugen foregår fra den 19. til 27. november, 2011 og har til formål at øge bevidstheden om affaldsforebyggelse i de enkelte medlemslande gennem forskellige aktiviteter og events. DAKOFA koordinerer i år den europæiske uge for affaldsforebyggelse for Miljøstyrelsen. I den forbindelse vil vi gerne invitere medlemmerne af netværket "Brug mere – Spild mindre" til at deltage i ugen. Se vedlagte invitation, som indeholder en række oplysninger om forebyggelsesugen, herunder bl.a. forslag til aktiviteter og events, som kunne være relevante at gennemføre i forebyggelsesugen.

Hjemmeside: <http://www.dakofa.dk/www.dakofa.dk>

28. November. Bioenergi, bæredygtighed og demokrati – hvordan træffer vi de rigtige beslutninger?

9:35 – 10:00: Revisiting the potentials in future scenarios for the use of bioenergy: Opinion of the EEA Scientific Committee on Greenhouse Gas Accounting in Relation to Bioenergy.

European Environmental Agency (EEA) (tbc)

10:00 – 10.25: Imports of biomass for energy - concerns on sustainability and democracy. Deepak Rughani, Biofuelwatch, UK og Global Forest Coalition (tbc)

10:25 – 10:50: Biomasse i et omstillingsperspektiv: rækkevidden af centrale beslutninger om biomasse. Jørgen Henningsen, medlem af Klimakommissionen

10:50 – 11:00: Pause

11:00 – 11:30: Debat og spørgsmål

11:30 – 11:50: Biomasse og energi, kulstofkredsløb og klima. Jørgen E. Olesen, Århus Universitet, medlem af Klimakommissionen

11:50 – 12:10: Vurderinger af biomasses bæredygtighed: forudsætninger og resultater. Pia Frederiksen, Aarhus Universitet, og Maria Josefina Figueroa, DTU

12:10 – 12:30: Befolkningens accept af biobrændsler – hvad er der på spil? Mette Jensen, seniorforsker emerita, Aarhus Universitet

12:30 – 13:00: Debat og spørgsmål

13:00 – 14:00: Frokost

14:00 – 15:00: Korte oplæg om udnyttelse af biomasse og de teknologiske og miljømæssige aspekter, der knytter sig til forskellige potentialer fra skove, flerårige energiafgrøder, halm/planterester og gylle

15:00 – 16:00: Opdeling i grupper og debat om konflikter mellem forskellige samfundsmæssige hensyn og konkurrence om arealer til forskellige formål. Identifikation af væsentlige beslutninger i de kommende år i EU og Danmark, som kan få afgørende betydning for den fremtidige anvendelse af biomasse, herunder for biomasse til energiformål. Hvordan kan disse beslutninger forberedes og organiseres demokratisk?

16:00 – 17:00: Opsamling fra gruppediskussioner. Forslag til hvordan der kan arbejdes videre med at analysere de identificerede problemstillinger og beslutningsprocesser

Kalvebod Brygge 31-33, København

Arr.: Selskabet for Grøn Teknologi/IDA og DTU Management

Program: Tilmelding: tlf. 33 18 48 18 senest 25. nov. Arr.nr.: 124360

Tilmelding: på www.ida.dk eller på 33 18 48 18, senest 21. november 2011

Deltagelse koster, inkl. frokost m.m. koster 700 kr. og for studerende og arbejdsledige 300 kr.

1. December. Workshop om brint til transport

Torsdag den 1. december afholder Risø DTU en workshop om brint til transport i samarbejde med Hydrogen Link og Partner skabet for brint og brændselsceller. Workshop pen af holdes for 9. gang, og denne gang er tema et status og potentiale for brint til transport med særlig fokus på brintproduktion og -optankning. Der vil være oplægsholdere fra Danmark og udland, ligesom der vil være mulighed for at prøvekøre den nye brændselscellebil fra Hyundai.

Risø DTU, Frederiksborgvej 399, 4000 Roskilde

Den 1. december, klokken 10 – 16

Tilmelding og yderligere oplysninger om konferencen findes på www.hydrogennet.dk. Deltagelse er gratis.

3. december Klima-demo i København ”Tag ansvar for klimaet – en stærk klimalov nu”

Igen i år arrangeres der en stor klimademonstration i København, i sammenhæng med den internationale event ”Global Day of Action” som afholdes på lørdagen som ligger midtvejs i det 14 dage lange COP17 møde i Durban, Sydafrika.

I år demonstreres under parolen: Tag ansvar for Klimaet - en stærk klimalov nu!

Kl. 13.00-14.00 Demonstration på Nytorv

Tema: Klimalov og grøn omstilling giver øget beskæftigelse

Oplægsholdere fra fagbevægelsen

Oplægsholdere fra politikere fra Folketinget

Underholdning

kl. 14.00 Gå-demonstration fra Nytorv til Rådhuspladsen (gerne via Strøget)

Kl. 14.30 Demonstration på Rådhuspladsen

Tema: En Klimalov er nødvendig for klima og miljø

Oplægsholdere fra de grønne organisationer

Underholdning

Slut ca. kl. 15.15

Hjemmeside: www.klimademo.dk

Kontakt: sek@klimabevaegelsen.dk eller info@klimademo.dk

2012

9. og 10. juni 2012: Transition training seminar

Transition Træning er et 2 dages kursus der henvender sig til dem som er eller vil være aktive i Omstillingsbevægelsen. Kurset giver inspiration til, hvorledes man igangsætter og gennemfører et succesrigt omstillingsinitiativ. Det er værktøjsorienteret og giver dig som deltager lejlighed til at afprøve de koncepter og metoder der har gjort Transition bevægelsen til en succes. Efter kurset er du klædt på til at videreformidle såvel teori som praksis i en nyetableret omstillingsgruppe. Seminaret ledes af Erik Lemcke og Lars Keller begge autoriserede TT trænere. Sted oplyses senere. Læs mere på: <http://transitiondenmark.ning.com/events/transition-tr-ning>

INTERNATIONAL KALENDER

Ingen arrangementer pt.

Denne og tidligere nyheds emails kan du finde på <http://www.klimabevaegelsen.dk/nyhedsbrev>
Her kan du også gratis tilmelde dig nyhedsbrevet, hvis du ikke allerede modtager det. Hvis du skriver til sek@klimabevaegelsen.dk så kan du bede om at modtage nyhedsbrevet uden at være medlem af Klimabevægelsen.

Vil du have tilføjet en klima-nyhed, et klima-arrangement eller andre ting du vil dele med Klimabevægelsens medlemmer i Klimabevægelsens nyhedsbreve, så skriv til sek@klimabevaegelsen.dk